

11. Der bør sikres arbejderen ret til at blive hjemsendt for hvervningsagentens eller arbejdsgiverens regning, såfremt han

- a) bliver arbejdsudygtig på grund af sygdom eller ulykkestilfælde undervejs til arbejdsstedet eller under beskæftigelsen;
- b) ved lægeundersøgelse findes uegnet til arbejde;
- c) ikke opnår ansættelse, efter at han er blevet sendt af sted, af en ham utilregnelig grund;
- d) den pågældende myndighed finder, at han er blevet hvervet på grundlag af urigtige oplysninger eller af en fejltagelse.

12. (1) Der bør træffes foranstaltninger til at lette de pågældende arbejderes tilpasning til de principper og metoder, der anvendes i forholdet mellem arbejdsgivere og arbejdere i et moderne samfund.

(2) Der bør om nødvendigt udarbejdes formulærer til arbejdskontrakter i samarbejde med repræsentanter for de pågældende arbejdere og arbejdsgivere. Disse kontrakter bør indeholde en angivelse af de pågældende arbejderes og arbejdsgiveres rettigheder og pligter samt de betingelser, hvorunder kontrakterne kan opsiges. Der bør træffes fyldestgørende foranstaltninger til at sikre overholdelsen af disse kontrakter.

13. (1) Der bør inden for lovgivningens rammer vedtages foranstaltninger med henblik på at fremme arbejderens og deres familiers bosættelse i eller i nærheden af industricentrene, såfremt en sådan bosættelse er i arbejderens interesse og er ønskelig af hensyn til de pågældende landes økonomi.

(2) Ved gennemførelsen af sådanne foranstaltninger bør man i særlig grad have opmærksomheden henvendt på de problemer, der er forbundet med de pågældende arbejderes og deres familiers tilpasning til leve- og arbejdsforholdene i deres nye sociale og økonomiske miljø.

14. Udvandring af de pågældende arbejdere bør, såfremt en sådan udvandring må anses for stridende mod disse arbejderes og deres samfunds interesser, modarbejdes ved foranstaltninger, der tager sigte på at hæve levestandarden i de områder, som de ifølge traditionen besidder.

15. (1) Regeringerne bør oprette faste eller ambulante arbejdsanvisningskontorer i områder, hvor de pågældende arbejdere hverves i stort antal.

(2) Disse kontorer bør foruden arbejdsformidlingen påtage sig følgende opgaver:

- a) undersøgelse af, i hvor stort omfang mangel på arbejdskraft i andre egne af landet kan afhjælpes ved disponibel arbejdskraft i områder, der bebos af de pågældende befolkningsgrupper, uden at dette medfører sociale eller økonomiske forstyrrelser i disse områder;
- b) orientering af arbejderne og deres arbejdsgivere om de bestemmelser i love, administrative forskrifter og kontrakter, der har betydning for dem, for så vidt angår løn- og boligforhold, erstatning for erhvervs sygdomme, befordring og andre arbejdsforhold;
- c) samarbejde med de myndigheder, der har ansvaret for gennemførelsen af love eller administrative bestemmelser om beskyttelse af de pågældende befolkningsgrupper, og om nødvendigt tilsyn med de pågældende arbejderes hvervning og arbejdsvilkår.

IV. Faglig oplæring.

16. Programmerne for faglig oplæring af de pågældende befolkningsgrupper bør indeholde bestemmelser om oplæring af medlemmer af disse befolkningsgrupper til instruktører. Instruktørerne bør være fortrolige med de antropologiske og psykologiske metoder, således at de kan tilpasses deres undervisning efter disse befolkningsgruppers særlige forhold og behov.

17. De pågældende personers faglige oplæring bør såvidt muligt foregå i nærheden af deres bopæl eller arbejdssted.

18. I de første stadier af indpasningsprocessen bør denne oplæring såvidt muligt gives i den pågældende gruppes stammesprog.

19. Programmerne for faglig oplæring af de pågældende befolkningsgrupper bør koordineres med hjælpeforanstaltninger, der gør det muligt for selvstændige arbejdere at erhverve sig de nødvendige materialer og maskiner og for lønarbejderen at skaffe sig arbejde, der passer til deres kvalifikationer.

20. Programmerne og metoderne for faglig oplæring af de pågældende befolkningsgrupper bør koordineres med programmer og metoder for elementær undervisning.

21. Der bør i fornødent omfang ydes medlemmer af de pågældende befolkningsgrupper hjælp, for at de kan benytte sig af den således tilvejebragte adgang til faglig oplæring, herunder om muligt ved tildeling af stipendier.